

EL POBLE CATALÀ

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
EST. 16 - TELÈFON 2298

ANY XIII NÚM. 4198

BARCELONA, DISSABTE 14 D'OCTUBRE DE 1916

UN NÚM. 5 CÉNTIMS

IMPRENTA ESTEREOTIPIA
EST. 16, TELÈFON 2298

Dr. Serrallach Especialista ronyons, matriu, vies urinàries i anàlisi orina. De 12 a 2 i de 6 a 9. Festius, 10 a 12. PELAI, 40.

UN OPUSCLE INTERESSANT

El regionalisme espanyol

De les idees de regionalisme espanyol que un dia exposà En Mella amb intenció de plantejar un punt de contacte amb En Maurel, i de l'Assamblea que, com a conseqüència d'aquelles prèdiques va tenir lloc després, no n'hem parlat abans perquè l'actualitat d'altres temes exigien preferència i perquè el problema substancial que amb tot això es venia a posar a sobre el tapet, afecta més a un ordre general de les idees que no pas a la trascendència immediata d'uns fets determinats.

Aquesta teoria sustentada pel líder dels tradicionalistes espanyols, epígoant en realitat l'orientació que un dia va esboçar En Maurel a propòsit del nostre moviment autonomista, podria ésser combatuda per nosaltres, en primer lloc per la seva significació dietista i conservadora.

Nosaltres creiem que dintre els moviments nacionalistes hi caben i hi deuen haver tots els matisos polítics que formen part de la complexitat social d'un poble, però entenem que és desvirtuar profundament tota la seva força i tota la seva possible eficàcia, vincular-lo a un sentit arcaic que l'aparti de les modernes corrents democràtiques i liberals.

Nosaltres podem comentar així l'Assamblea que va organitzar En Mella, i d'aquest mode no hauríem fet altra cosa que reproduir l'argumentació amb què els homes del nacionalisme republicà adoptaren aquella patriòtica actitud de protesta contra el regionalisme maurista, que a la Lliga ens servien amb safata d'argent per al bé de Catalunya.

Però, no han d'ésser les nostres paraules, massa tocades i potser d'apassionament partidista, ni aquelles raons d'altres temps dels nostres amics, les que donguin la més justa resposta a aquell acte polític; han d'ésser els nacionalistes d'un altre poble d'Iberia, els vascos, que no són certament gens sospitosos d'esquerrisme, els qui demostrin que la concepció regionalista d'En Mella i d'En Maurel, és abans que tot una fonamental oposició al veritable sentit del nacionalisme.

Així ho deixen ben clarament sentats els nacionalistes vascos en el follet interessantíssim que acaben de publicar, per a refutació del discurs d'Oviedo, amb el títol de «Nacionalisme vasc i regionalisme hispà».

Examinades detingudament totes les idees que constitueixen el aparell del darrer programa d'En Mella, aquest regionalisme espanyol que, junt amb En Maurel, vol implantar per a la salvació d'Espanya, és senzillament la negociació absoluta de l'ànima nacional de cada una de les patries naturals que estan subjectes a l'Estat espanyol i, consegüentment, un obstacle al seu desenrotll i al seu reconeixement.

Això ve de que tant el partit jaumí com el maurista, són partits espanyols que poden creure, amb més o menys bona fé, amb la benèfica influència, en la política general espanyola, d'un sistema d'autonomia per als diversos elements que, de grat o per força, estan distre de l'Estat, però no poden despendre's de la confusió entre aquest i la nacionalitat, ni poden passar per a que tinguin tots els atributs d'aquest darrer concepte els grups ètnics als quals ells anomenen equivocadament regions.

No hi ha que tenir confiança, doncs, en cap d'aquests regionalismes que parteixen d'una idea general espanyola i neixen en el si d'un partit espanyol, perquè la fortitud i l'eficàcia d'aquests moviments, a tot arreu, i a Espanya per les seves especials circumstàncies encara més, ha de basar-se en el ferm concepte de la nacionalitat i és d'ella que han de sortir amb direcció cap a concordàncies federatives amb altres regions espanyoles i no del total d'aquestes cap al detall de cada una d'elles.

Per això els nacionalistes vascos, que són tan catòlics i tan conservadors com ho puguin ésser els homes de l'Assamblea a qu'ens referim, se senten abans que tot nacionalistes i per a l'integritat del seus ideal patriòtics es consideren enemics d'aquells amb qui estan agermanats per doctrines polítiques i religioses.

Les Mutualitats Escolars a Catalunya

La «Gaceta de Madrid» del dia 9 del corrent publica una R. O. decretant la inscripció en el Registre Oficial de Mutualitats Escolars del Ministeri d'Instrucció Pública, de 61 Mutualitats, de les que 45 corresponen a Catalunya i Balears.

Les 45 Caixes escolars catalanes i balears han sigut totes organitzades i inscrites per la Caixa de Pensions per a la Veïe i d'Estalvis, i són les següents: «La Previsora» de Llançà; «Sant Antoni de Padua» de Pont de Claverol; «El Porvenir Infantil» de Bellmunt; «La Esperanza» d'Ascó; «Sant Martí» de Vilallonga; «La Prosperitat Infantil» d'Altafulla; «Nostra Dona del Reineu» de Vallbona; «Molinar de Lievan» de Palma; «La Esperanza» de Navata; «La Sempreviva» d'Espeluy; «Victoria Eugenia» de Puigpunyent; «Rei En Jaume I» i «Reina Maria Cristina» de Sant Antoni; «Verge del Puig» de Pollença; «Nova Llavor» d'Artà; «Previsió i Fé» i «La Forniga d'Or» de Centelles; «Petit Previsors» i «Verge de Cabrer» de Massanet de la Selva; «La Previsió» de Vilassar; «La Constança Vilanova» de Vilanova de la Sal; «El Porvenir Infantil» de Vilabertrán; «Petit Previsors» de Gualta; «La Carmeliana» de Cervià; «Nostra Dona del Reineu» de Flix; «La Mirra» de Camprodón; «Perafentes» de Perafita; «Sant Josep» d'Alqueria Blanca; «El Porvenir de les Noies» de Vilallonga.

La Mancomunitat

SUBASTES D'EDIFICIS ESCOLARS
S'ha anunciat el dia 10 del pròxim més de novembre per a la celebració de tercera subasta per a adjudicar la construcció d'un edifici escolar destinat a Masó (Tarragona).

SOL·LICITUDS DE PERMIS
Han sol·licitat permís:
L'Ajuntament d'Arbós, per a col·locar una caixa de pedra que travessi la carretera d'aquella vila a Boneres per Sant Jaume en les travessies del pas-seig de l'Estació del ferrocarril.

Don Josep Minguel·la i don Josep Ramet, per a arranjant unes parets que ataronen amb la carretera de Ciutadilla.

Don Ramon Vilarrubia, per a tallar uns arbres, en la seva finca «Masferrer», terreny que pertany a la finca de la carretera de Vich a Sant Hilari.

La Política

«La Nació»

El número de «La Nació», aquesta setmana, publica el sumari que segueix:

Catalunya a la guerra.—Reconquerint la personalitat de Serbia, per Arnau de Vilanova; Grans projectes, grans il·lusions, per R. Foix; La qüestió del bacallà; Als voluntaris catalans, per Ignasi Iglesias; De París estant, per J. Rodergas i Calmell; Davant la nova Guia de les institucions científiques i d'ensenyança de la Diputació de Barcelona; La obra constructiva de la Lliga Regionalista, per Melcior Roure; Al vol; Guaita, per F.; Pels homes qui lluiten per la llibertat del món; L'actuació obrera; Cooperativa mutual Catalana; Unió catalanista; Secció oficial; Noves.

Anants i vinents

De Madrid arribaren, en l'express del matí, els diputats a Corts senyor Bertrán i Musitu, Maristany (C.) i marqués de Foronda.

L'Orfeó de Graus a Barcelona

El concert del dijous

Al teatre Goya donà el dijous a la nit son primer concert l'Orfeó que en aquests moments hostatja Barcelona. La sala d'espectacles presentava brillant aspecte, i les dependències del Centre Aragones s'obrien animades, ja que, a més de la solemnitat del concert, s'hi ajuntava el fet de la diada de la Patrona d'Aragó.

Ple de gom a gom estava el teatre, i era tanta l'aglomeració, que el silenci al començar es feia difícil.

Al vestíbul donaven guarda d'honor municipals de gala, porters de la Diputació, guarda civil i policia.

A la llotja destinada a l'Ajuntament s'hi veien els tinent d'alcalde senyors Puig i Alfonsó i, Grané, i els regidors senyors Gil, Rita, Llopis, Mesa i Vila Marigues. En la de la Diputació, el mestre de cerimònies senyor Utrillo.

Al descorrer-se la cortina i apareixer l'Orfeó, amb ses tres seccions i la senyera, esclatà una forta ovació.

Des del primer moment els cantaires s'apoderaren de l'ànim del públic. El concert d'avui al Palau de la Música Catalana confirmà segurament la falaguera impressió d'aquesta entitat coral que és pot titular deixeble aprofitada de l'Orfeó Català.

El mestre Borguño va ésser objecte d'acclamacions i els cants anaven, alguns acompanyats amb orquestra.

A l'acabar-se la primera part aparegué en la llotja central l'excels dramaturg Angel Guimerà, que fou saludat amb grans aplaudiments.

La segona part va anar a càrrec de les senyorettes Pepita Sazatornil i Conxita López, que cantaren «tonadillas» d'una manera finíssima, havent-ne de repetir algunes.

Abans de començar-se la tercera part s'imposà una llacada que el Centre Aragones dedica a la senyera de l'Orfeó, i amb tal motiu es crearen afectuosos paraules entre els senyors Sayos i Castillori, presidents de les dues entitats.

L'ovació amb que finalitzà aquesta part no es pot quasi descriure.

Les comentaris eren entusiàstics i les veus d'encoratjament al mestre Borguño eren nombroses, esperant-lo per que en el món de l'art Graus ocupi el lloc que es fa acredora la representativa població aragonesa.

Recurrent la ciutat

Ahir matí, els orfeonistes de Graus recorregueren varis llocs de la nostra ciutat i dels seus voltants.

Molts anaven a visitar el temple de la Sagrada Família. A les onze, la Comissió Municipal els obsequià amb un passeig per mar.

Els tinent d'alcalde senyors Puig i Alfonsó i Martí i Ventosa i el regidor senyor Gardó, el mestre Manuel Borguño i la seva esposa, i les distingides senyorettes Pepita Sazatornil i Conxita López, solistes, i el senyor Merino, de la Guardia Urbana, embarcaren en la gasolinera de la Junta d'Obrers del port, dirigida per l'enginyer de les obres. Hi anava també don Tomás Costa (germà del gran polígraf don Joaquim), que des de Madrid ha vingut a Barcelona per acompanyar els seus compatriotes.

En dues «polonies» anaven els orfeonistes i llurs famílies.

Varen donar un assaig resseguint els principis dels molls, visitant el Dic Sorant i de Ponent i les obres de l'antiport.

Era molt interessant escoltar les impressions que l'espectacle immens de la mar causava a aquells simpàtics i aixarissats noies montanyeses. Els ha causat una gran sensació d'admiració i de joia.

El concert d'avui

Es tracta de fer una afectuosa manifestació de simpatia a l'Orfeó de Graus en el concert que avui a la nit donarà al Palau de la Música Catalana amb la cooperació del nostre Orfeó Català, com a demostració de germanor entre ambdues corporacions corals.

Són ja moltes les famílies que han edatregat localitats, i també sabem que hi aniran tots els amants de la música popular a aplaudir l'obra dels orfeonistes pirinencs.

Hem tingut el gust de sentir els assaigs i, tant les senyorettes Sazatornil i López, que canten amb molta gràcia i art les «tonadillas» populars muntanyeses, i les del nostre malhaurat Granados, com el conjunt de l'Orfeó en les composicions corals són dignes d'ésser escoltats i aplaudits, com una molt interessant manifestació artística.

Apart de l'obra artística molt recomanable, mereix també les nostres simpaties l'obra social, fonamentalment patriòtica, que En Bagnó realitza a Graus amb el seu Orfeó.

Heu's aquí el programa d'aquest concert d'avui:

Primera part: «Himno a Costa» M. Borguño; «L'Hereu Riera», popular, Camellas; «Oh que buen eco» Roland de Lassus; «Ven dulce amor» M. Borguño; «Jota» P. Retana, per les tres seccions.

Segona part: «La flor de la canela» autor desconegut; «El majo discreto» E. Granados, per la senyoreta Pepita Sazatornil; «El majo tímido» E. Granados, per la senyoreta Conxita López; «La zagala de la aldeia», cançó, per la senyoreta Pepita Sazatornil; «El lenguaje de las Flores» cançó; «El ira la lá i el puestado» E. Granados, per la senyoreta Conxita López.

Cançons epigramàtiques (Primera audició). Amadeu Vives: «Madre la mi madre» còpia; «El amor y los ojos» seguidillas; «El retrato de Isabela», còpia.

Tercera part: «Ave-verum», Saint Saens; «Pregaria a la Virgen del Remedio» L. Millet; «Bolero» (segle XVIII) Murgía; «Coro de Hilanderas» del «Holandés errante» Wagner, per la secció de senyorettes i noies; «La noche del amor» sardana, Morera; «Los Dances» ballets populars, M. Borguño; «Albadas», costums populars, M. Borguño; «Tanhauser», marxa, Wagner, per les tres seccions.

L'Orfeó Català cantarà tres obres al final de la segona part.

Obsequi íntim

Entre els nombrosos amics que ja s'ha fet a Barcelona l'Orfeó de Graus, s'inicia l'idea d'obsequiar amb un dinar íntim al mestre Borguño per la seva bona obra social i artística que està fent al poble de Graus, i per extensió, en representació de tota la massa coral, a les senyorettes Sazatornil i López, filles de les més distingides famílies de Graus, que amb la major abnegació cooperen a l'obra de l'Orfeó, essent un element artístic de valua del m. teix.

Es reben adhesions en la conselleria del Palau de la Música Catalana.

Com esiem, senyors!

Ha sigut denunciats al jutjat de guardia l'atracó de que ha sigut víctima la matinada passada el comerciant don J. M.

Es trobava açada a la plaça de la Universitat i es dirigia al seu domicili situat a una casa del carrer de Claris, quan va veure a un individu que l'inspirà certes sospites i del que va témer una agressió, preparant-se per tant, amb el bastó per a defensar-se. Immediatament es va veure subjectat per l'espatlla, per un o més individus, rebent al mateix temps del ciutad subjecte un cop-de-puny que li va fer perdre el sentit.

Al recobrar el coneixement es va notar que li faltava el rellotge i la cadena d'or, la cartera amb desenes de pessetes i el moneder.

Els autor de l'atracó no han sigut trobats. Es comprèn. La policia té prou feina en atropellar als obrers i demés gent pacífica!

DE SOCIETAT

Casament

Abans d'ahir tingué lloc a la iglesia parroquial de Sans, l'enllaç matrimonial del distingit jove En Enric Bertrán, amb la gentil senyoreta Pilar Molés Carrataia, filla del conegut comerciant d'aquesta ciutat don Sebastia Molés.

Entre els convidats, s'hi comptaven moltes distingides famílies d'aquella barriada.

Desitgem als nuvis tota mena de prosperitat en el seu nou estat.

LA DIPUTACIÓ

La sessió d'ahir

Començà la tercera sessió del segon període, a tres quarts de cinc d'ahir a la tarda, presidint el senyor Prat de la Riba.

El secretari, senyor Bassols, llegeix l'acta de la sessió anterior, la qual és aprovada per unanimitat.

Le liquidació dels deutes provincials

Seguidament el senyor Bassols llegeix la següent proposició:

Els diputats que sotscrituen, tenen l'honor de proposar a la Diputació la adopció dels següents acords:

Primer. Que la Diputació prengui part en l'informació pública concedida en mèrits del projecte de llei sobre liquidació de crèdits i deutes entre l'Estat i les Corporacions provincials i municipals presentat a les Corts en 24 de setembre passat pel ministre d'Hisenda i en el cas de que aquesta informació no sigui encara concedida, demanar es concedeixi per a pendre-hi part.

Segon. Que la Diputació nomeni tres diputats per a que juntament amb un empleat competent del cos provincial porti en dita informació la representació de la Diputació i fagi a Madrid les gestions que cregui necessàries per al millor èxit de les aspiracions de la Diputació, que són les de que l'Estat s'encarregui de totes aquelles atencions propies i peculiars de ella.

Tercer. Que s'faci una Memoria, s'imprimeixi i reparteixi entre les restants Diputacions d'Espanya i als diputats i senadors, on es faci aivent quins són els serveis que són propietat de l'Estat i quins són els de les províncies.

Quart. Que es declari urgent aquesta proposició.

Palau de la Generalitat 13 octubre 1916.

S. Estapé Pagés, Albert Bastardas, Joan Sala, J. Vallés Pujals.

El senyor ESTAPÉ la defensa demanant que aprofitant la presentació del projecte del ministre d'Hisenda, s'acudeixi a l'informació pública que s'ha obert, procurant saldar amb el Estat tots aquells crèdits que la Diputació paga sense que siguin d'incumbència de la província.

S'acorda que en caràcter urgent passi a la respectiva comissió.

Interpel·lacions, pregs i preguntes

Els senyors ALEGRE agraeix l'haver sigut nomenat per a inspeccionar les institucions de cultura i després formula un preg demanant una subvenció per a l'Escola Industrial de Vilanova i Geltrú.

El senyor PUIG I CADAVALCH li contesta, manifestant que se'l procurarà complaure.

Discussió del pressupost ordinari per a 1917

El senyor ARGEMI da la comissió exposa els tràmits que la comissió ha portat a cap per a presentar un pressupost igual a anys anteriors.

El senyor PRAT DE LA RIBA pregunta si s'aprova la totalitat, demanant la paraula el senyor Micó.

El senyor MICO com a la totalitat, puix si anteriorment eren defectuosos els pressupostos no pot concebir-se que's presentin uns pressupostos nous amb tots aquells defectes.

En el capítol d'impressos, per exemple, s'hi posa un ingrés que no es venia, el que es refereix a la Casa de Caritat, de 1.800 pessetes que'n la Casa de Caritat se recauden i se gasten.

Parla detalladament del cupo de consums, combatent que's gravi als pobles amb un augment del cupo.

Després de demostrar que la beneficència provincial és defectuosíssima, gastant-se en canvi una important quantitat a instrucció, intrucció especial sols beneficiosa a la Lliga, acaba dient que des del moment que tot fóra íntim puix l'abastada majoria no escolta les aons deixa a la mateixa la responsabilitat dels mateixos.

El senyor ARGEMI diu que contestarà a l'hora, a tots els diputats.

El senyor MIR I MIRO, com a segon torn en contra de la totalitat, lamentant que la majoria valen-se sols de la seva força numèrica presentant els pressupostos donant encara no vintiquatre hores als diputats de les minories per al seu estudi.

Després de censurar que el nomenat president de la Comissió d'Hisenda no hagi tingut la deferència que es mereix tot diputat, contestant al se-

nyor Micó, posa de manifest lo descuidat que estan tots els serveis puix cal saber que a la Secció d'Hisenda no hi ha cap empleat inscrit a la mateixa, essent tots temporers, lo que posa de manifest que si no succeïen més desfalcs és per la honradesa dels empleats i si no emplem cap sessió a la reorganització de les seccions de la Diputació si no que sols us cudeu de presentar-nos a cada sessió fornades de nous catedràtics (?).

Els pressupostos són, doncs, antiquats i vosaltes que demaneu tantes vegades delegacions quan us convé a la vostra política, no'n demaneu cap que rebai el contingent provincial, havent passat de dos mil·lions que pagaven abans a quatre mil·lions. De continuar així s'aixecaran tots els pobles en contra de la Diputació.

I el senyor Argemí ens torna a presentar el pressupost que regeix fa tres anys. Aquest paper arrug i que sols porta una venjança en contra de les minories.

Jo ja sé—diu—que no us corregeireu, perquè desprecieu la lògica i la raó. Jo soc un desenganyat; però en compliment del càrrec que en confiança els meus electors jo vinc aquí a fiscalitzar la vostra obra.

S'ocupa seguidament dels gastots dient que és una heretgia dintre del dret i del sentit comú pagar el personal amb els diners d'un emprèstit. El personal és un gasto ordinari que no deu pagar-se mai amb un extraordinari.

S'extén després el senyor Mir i Miró en una sèrie de consideracions sobre el personal dependent de la Diputació i de la Mancomunitat.

Parla de la Casa de Caritat i diu que a pesar del seu ridículisme no dubta en fer públic que és un model de bona organització, ordre i higiene. Jo vull fer la declaració que en la Junta Administrativa de la Casa de Caritat hi ha persones de totes les tendències que es desvien per la seva bona marxa.

Combat a la majoria perquè no reparteix equitativament el pressupost, puix no consignava les quantitats necessàries per a atendre la beneficència, i en canvi es de l'iquen grans quantitats a les anomenades obres de cultura.

Dirigit-se al senyor Argemí, li diu que és president d'una comissió fictícia, i el reia a que dongui una explicació concreta i satisfactoria del pressupost de cultura.

(Presideix el senyor Barata).

Després de diferents partides del pressupost, combatent-les. Tot se'n va en aquesta cultura especial, però això són excuses vostres puix el poble ja sab que la cultura no és la llista civil de la Diputació.

Torna a invitar al senyor Argemí a que li contesti i lamenta que dels pressupostos, el conglomerat n'ha fet una qüestió política, a l'ex rem que molts diputats de la majoria han sigut obligats a callar per disciplina, després de demanar la paraula per a manifestar llur disconformitat.

La vostra acció porta el descrèdit a la Diputació.

I acaba dient el senyor Mir i Miró: Això no ho dic jo, sino que és la Borsa de Barcelona que fa cada dia el buit als valors de la Diputació, puix no és degut a la guerra el que's cotitzen les línies a 83, sino a la desorganització que's manifesta en aquesta casa.

El senyor ARGEMI contesta al que de la minoria radical i al senyor Micó, li diu que donada la tivantor de relacions que hi ha fragmentment entre l'Estat i la Diputació, no és estrany que no s'hagin obtingut sempre les degudes compensacions.

El senyor MICO: Si és de justícia, per què no?

El senyor ARGEMI, sosté que la Diputació de Barcelona no és la que més carrega el contingent provincial.

Explica després lo que ha fet la Diputació per la Casa de Caritat i diu que la desproporció entre els gastots culturals i els beneficis és més fictícia que real.

Parla de les institucions degudes a l'esfeg i iniciativa de particulars que han estalviat moltes quantitats a la Diputació, la qual d'aver hagut d'atendre a tots els serveis de beneficència de la província no hauria pogut construir els kilòmetres que ha construït.

Tracta de justificar la tasca de la Comissió d'Hisenda, i invita còmicament al senyor Mir i Miró que després d'aprovar el pressupost de 1917, comenci a discutir el pressupost de 1918, a fi de que la susdita Comissió al fer el respectiu projecte tingui en compte totes les observacions.

Elogia després l'organització dels

serveis de la Diputació i acaba dient que el president de la Comissió de Governació contestarà a altres extrems del discurs del senyor Mir i Miró, si bé alegeix—vull justificar els emprèstits de la Diputació pels seus organismes que volen portar a terme, obres d'importància, tenen d'acudir a emprèstits d'importància.

El senyor MIR i MIRO: Si; però no pas per a pagar personal.

S'entaula un diàleg entre el senyor Mir i Miró i Argemí, respecte a la analogia que hi ha entre les atencions de la Diputació i el nostre Municipi i la forma en que s'ha distribuït l'emprèstic.

El senyor ARGEMÍ acaba dient que ell treballarà amb tota independència per al bé de la província.

El senyor MARFA protesta enèrgicament de que els pressupostos es discuteixin sense donar als diputats els temps necessaris per a estudiar-los amb tota atenció, tendint a estanciar a fatigar a les oposicions.

Seguidament combat el pressupost extenent-se també en una sèrie de consideracions contra l'emprèstic.

El senyor ARGEMÍ ens diu que el pressupost és el mateix de l'any passat, però es un fet indiscutible que va augmentant.

Pregunta perquè no s'ha augmentat el contingut provincial en proporció d'altres anys havent-hi majors costos. Jo ja se a què es degut, diu el senyor MARFA, és que dintre poc tenim eleccions provincials i per això els diputats de la majoria que aspiren a la reelecció no volen afrontar aquesta responsabilitat. (Molt bé, molt bé, en les oposicions).

Q. Aleshores que il·legítim que la Diputació obtingui un ingrés per beneficència de 1.800.000 pessetes, per un gasto de quaranta a cinquanta milions de pessetes, s'acurixarà de l'obra financera de la majoria.

El senyor MARFA acaba combatent el capítol d'ensenyança.

(Presideix don Joaquim Cabot).

El senyor VALLES i PUJALS pregunta si es va a la sessió permanent.

El senyor BASTARDAS se'n declara contrari.

El senyor MIR i MIRO demana una aclaració, puix diu que davant de la menaça d'una sessió permanent les oposicions acudirán als medis que se els exigeix.

El senyor VALLES i PUJALS aboga per reanudar la sessió a la nit, en lloc de prosseguir-la demà a la tarda.

El senyor MARFA creu que es deu discutir el pressupost amb molta calma i invita als diputats de la majoria que no abusin de la força del número.

Es sospèn la sessió per cinc minuts a fi de que els diputats es posin de acord.

Se reanuda la sessió, a dos quarts de nou presidint el senyor Prat de la Riba i no havent-hi hagut acord pregunta que s'acorda sobre la proposició del senyor Valles i Pujals de reanudar la sessió després de sopar.

En votació nom na s'acorda, per 21 vots contra 5, continuar-la a dos quarts d'onze.

Se reanuda la sessió

A un quart de dotze del vespre se reanuda la sessió, sota la presidència del senyor Prat de la Riba.

El senyor BASTARDAS parla per alusions posant de manifest el que's confonguén els ingressos ordinaris amb els extraordinaris.

Demana que la majoria deixi el seu esperit d'intransigència, acceptant les esmenes raonables de les minories, fent així una obra de conjunt a favor dels interessos generals.

El senyor MIR i MIRO rectifica insistint en les seves anteriors apreciacions, contestant al senyor Argemí.

El senyor MICO rectifica dient que en benefici de la brevetat de la discussió se reserva el contestar al senyor Argemí al defensar les proposicions que té presentades.

El senyor ARGEMÍ contesta al senyor Mir i Miró, extenent-se en variades consideracions d'una buicuitat tan excessiva que sol són aclaracions a lo que porta manifestat.

El senyor PRAT DE LA RIBA vol donar per discutida i aprovada la teta-liat.

El senyor MIR i MIRO s'hi oposa, demanant que's tingui en compte que ha proposat en la rectificació que's suspengui la sessió per a que la Comissió d'Hisenda pugui estudiar les seves presentades.

El senyor PRAT DE LA RIBA accepta lo proposat pel senyor Mir i Miró.

El senyor BASTARDAS demana que havent-hi presentades més de 100 esmenes, si es que la reunió de la Comissió no té d'esser una comedia, se aixequi la sessió.

Passa a reunir-se la Comissió d'Hisenda per a examinar les esmenes i, entre tant, se passa a la discussió dels demés dictàmens.

ORDRE DEL DIA

El senyor MIR i MIRO manifesta que tenint d'oposar-se en alguns dels dictàmens que es presenten i que per lo qual es necessària la presència del president de la Comissió d'Hisenda: sospengui la discussió mentre sigui possible la seva comparecència.

El PRESIDENT dona compte de la revolució del Governador Civil sospenent el nomenament de professor de l'Escola de Belles arts, mentre no resolgui el ministre.

I el que s'inclogui en l'ordre del dia un dictamen en el qual se demana es

faci efectiva la subvenció de 500 pessetes per als voluntaris catalans, que lluiten al front francès.

Després d'una discussió en la qual intervenen variis diputats, se sospèn la sessió mentre dictamina la Comissió d'Hisenda. Era la una de la matí.

Continúa la sessió

A un quart de dues torna a començar la discussió dels pressupostos.

Centres i Societats

Festival en projecte

La Junta Directiva del Foment Autonomista Democràtic de la Ronda de Sant Pau, 77, està organitzant un gran festival per al dia 28 del corrent a benefici dels pobres del districte; en el qual hi pendrán part valiosos elements de gran renom en el món artístic, entre els quals s'hi compta l'aplaudidíssima i eminent concertista Carme Flores.

Oportunament donarem més detalls d'aquest festival, que ha despertat molt interès en aquella barriada.

Ateneu Gracienc

Com vàrem anunciar, avui dissabte a les deu del vespre, tindrà lloc al Ateneu Gracienc, un gran festival benèfic, sota el següent programa:

PRIMERA PART.—I. «Sevilla» (Albeniz), per l'imminent concertista de piano En Frederic Longás; II. «Romanzas» (Svendsen), pel professor de violí Enric Colominas; III. «On Paradisole de l'Opera» (Meyerbeer), pel reputat tenor En Antoni Vallés; IV. «Romanza de «Tosca» (Puccini), i «La Partida» (Alvarez), per la gentil celebrada cantant Carme Melchor Ferrer.

SEGONA PART.—I. «Córdoba» i «Granada» (Albeniz), per En F. Longás; II. «Andante» (Beethoven), per En E. Colominas; III. «Marian» (Arrieta), per En Antoni Vallés; IV. «Raconto de Bohemes» i «Madame Butterfly» (Puccini), «Cecilia» cançó popular cubana, per la distingida senyoreta Carme Melchor Ferrer; V. Ball de Societat.

Les pessets de violí serán acompanyades al piano per En John Tomàs i les de cant pel professor En Frederic Longás.

Tots els artistes en obsequi i honor de la senyoreta Melchor Ferrer s'han ofert a pendrer part gratuïtament a l'acte.

Govern civil

LO DE SEMPRE

Lo de sempre, es a dir, tranquil·litat. Ahir, ni visites! Val a dir, però, que'l senyor Die estigué atretatadíssim amb això de l'arribada del Nunci del Sant Pare.

Ah! «Don Fèlix», comunica diàriament amb el simpàtic «Don José» i diu que par ara continuà tresc com una rosa del matí.

Ho creiem! La frescura és per algú fruita de tot temps!

NOTES DE POLICIA

Ha retornat de San Sebastián, on anà per a assistir a l'enterrament del senyor Barroso, el jefe de la brigada eventual senyor López Castro.

—Ha sigut delinqüent i posat a disposició del jutjat un individu anomenat Josep Curet, suposat autor del robó de 3.800 pessetes en metàl·lic, comès en 10 de juliol darrer en una joieria de la Rambla dels Estudis.

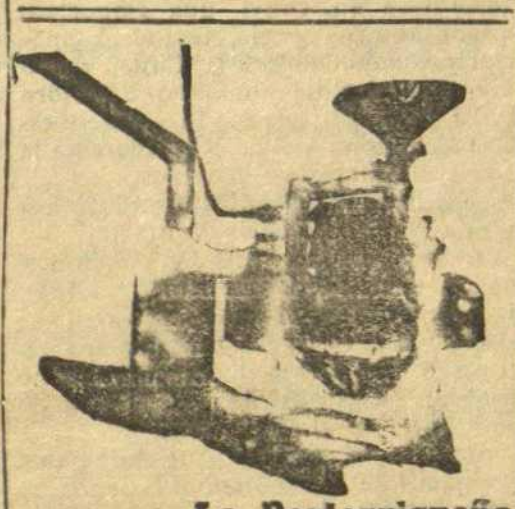
Els saquejadors de la joieria Cabré, bons de salut!

JUNTA DE SANITAT

La Junta de Sanitat, en sa darrera sessió, s'ocupà extensament de la petició de la Junta de construcció de la Sagrada Família, per que el ministre de la Governació l'autoritzi a enterrar a la cripta els cadàvers dels seus favoreixedors i els de les persones a les quals es concedeixi aquesta distinció. Dpnada la importància de l'assumpte, acordà adonar algunes precaucions a les proposades per la Comissió de Cementiris per a que resti totalment assegurada la salut pública, donant-se novament compte a la Junta per a la resolució definitiva.

Es donà lectura a l'informe dels ponents senyors Fariols, Turró, Calvet i Trallero, relacionat amb els mitjans de protecció que creuen indispensables per a defensar fins on sia pràcticament possible, les aigües de la Ceguia Comtal i dels aqüeductes alt i baix Vallès, de les contaminacions per les aigües residuals dels pobles superiors, l'especialment de Sabadell i Mollet. S'acordà ampliar uns estudis relacionats amb l'estat bacteriològic de les aigües dels aqüeductes del Vallès i ampliar la comissió amb el cap d'Obres públiques, el senyor Roig i Bergada i don Felip Steva, enginyer municipal, en representació de l'Ajuntament de Barcelona.

El governador interí senyor Die, qui pre di la Junta, la felicità per la seva intensa tasca i oferí tot el seu concurs en favor de la salut pública.

Els cafes La Portorriqueña Son els més fians aromàtics-Bonsucocó, 3

Espectacles

TEATRE NOVELATS

L'insigne actor, don Francesc Morano, que tan prolífica campanya està realitzant en el Teatre de Novetats, anuncia per a avui dissabte i tarda del diumenge pròxims, representacions del drama de gran èxit del doctor Arquívalde, «El obscuro dominó», obra en la qual el gran artista ha alcançat magnífic èxit.

Per a començaments de la pròxima setmana, es disposa Morano, reprisarà la deliciosa comedia dels Quintero, «Las de Calne», obra en la qual desempenya dit actor el protagonista i el drama de l'èximi don Josep Echegaray, «Vida alegre i muerte triste».

TEATRE TIVOLI

En la vetllada d'avui dissabte, el celebrat bariton espanyol, Innocenci Navarro, interpretarà per primera vegada en sa carrera artística, la part de «Puck» de la bellíssima partitura del malhaurat Usandimaga, «Las Golondrinas». Acompanyarà en el desempeny d'aquesta obra a Navarro els primers tipus, senyores Ramon i Idel, Anselm Ferrández, Navarrito, Ledesma, Maria Ferrer i demés afortunats intèrprets que integren en la companyia del Tivoli.

Han començat en dit teatre, els ensaïes preparatoris de la sarquela, «El Asombro de Damasco», obra que ha obtingut sorollosos èxits en el Teatre Apol de Madrid.

Crónica judicial

SECCIÓ PRIMERA.—Per haver-se conformat el processat Manuel Batet amb la pena pena demanada pel ministeri fiscal s'ha sospès el jutjat del districte de l'Audiencia.

SECCIÓ SEGONA.—Aquesta secció celebrà l'11 de setembre un judici de moneda i tenencia d'utills de robó, contra Josep M.º Herretero.

El cas com segueix: el dia 10 de juny de 1916, el passat la policia, sospitant quelcom de lo que passava a la casa número 44 del carrer de Gata (Sans), s'incautà de les habitacions de la dita casa, trobant-hi un munt de monedes de 2 pessetes, plata inferior a la de llei, plom, monedes falses i altres utills per al feina a la vegada que diferents utills per robó.

El processat nega que allò fos seu, sinó d'un rellotger, el qual no ha pogut esser havut.

Després de la prova probant, el fiscal, advocat i advocat de l'Estat, modifiquen les conclusions en un sentit més favorable al processat: així com abans s'hi tenia com autor, ara se el considera com a complicat.

Després de reunir el jurat, falla pel delictes de complicitat en la falsificació de moneda, a la pena de 10 anys i 1 dia i pel de tenencia d'utills per robó a 1 any i 1 dia de prescripció.

SECCIÓ TERCERA.—Començat el jutjat de Llotja i a l'anar a parlar el fiscal, un jutge dret donant la noticia de la mort de la senyora del magistrat actuant en dita Sala, senyor Gallo, sospenent-se tot seguit en senyal de dol el judici.

Al senyor Gallo i fills els hi donem nostres condolencies per la greu i irreparable pèrdua; (q. d. e. p.).

SENYALMENTS PER AUVI:

SECCIÓ SEGONA.—Jutjat de la Universitat; jurat per tenencia d'utills de robó, contra Julia Marguenda i altra.

SECCIÓ TERCERA.—Llotja: oral per usurpació de funcions, contra Raul Puigall.

Del mateix jutjat; oral per atencat, contra Francesc Abellán.

Del mateix jutjat; per lesions, contra Alvar de la Sierra.

Civil

SALA PRIMERA.—Nort; menor-cuantia, entre Emili Guimó contra Josep Valeta.

Segon Urgell; menor-cuantia, entre Joan Nouget contra «Comissió del Canal de Recs», dit de Sant Tirse.

SALA SEGONA.—Villafraña; accident del treball, entre Magi Ribas contra Joan Miró Societat en C.

Sur; incident, entre Jordi Berges contra Maria Luberg.

El Municipi

En el despatx de l'Alcaldia s'ha efectuat el p-p de les dugues cases propietat dels hereders de don Vicens Ferrer, les que abarcaven un perímetre determinat pels números 6 i 7 de la Plaça de l'Angel, 1 i 3 del carrer de la Primipsa, 4 del carrer de Mirambol i 8 i 10 del carrer de la Boria.

El valor fixat per a dites dugues cases ha sigut el de 450.000 pessetes.

Els delegats de la Comissió de Reforma especialment encarregats de la investigació de objectes de valor arqueològic en els enderrocaments de la Reforma, aquesta tarda han fet una visita d'inspecció a les cases anteriorment inlicitades sense haver trobat res d'importància.

Ha visitat a l'Alcalde accidental senyor Durán i Ventosa, el senador senyor Benet i Calon a l'objecte d'ofereir-se per la prompta resolució del problema d'enderrocament d'aigües de Barcelona.

L'Alcaldia ha contestat als telegrams de salutació i agraïment per la acollida de que sigut objecte l'Orfeó de Graus, i que es reben del Centre Aragones de Saragossa, del Casal Català de la mateixa ciutat i de la Colonia Aragonesa de Lleida.

Els successos

UNA DONA MORTA.—A la una d'ahir a la tarda, a l'enderrocament del Passatge de Gracia amb el carrer de Provença, un auto va atropellar a una dona d'edat.

Recullida per uns transients i portada al dispensari de Gracia, el metge ha declarat que havia mort de commoció visceral.

Representa uns 60 any i signora qui és. El que menava l'auto va quedar detingut.

ACCIDENT DEL TREBALL.—Miquel González, de 15 anys, aprenent de manya, treballant a bordo del vaixell «Gijón», anclat al moll Nou, es causà variis cremades en el musle, de pronòstic reservat.

ARTOPELLES.—Al Passeig de Colò, front a la casa número 23, un cotxe atropellà Vicens Garriga Vidal, produint-li variis contusions en les regions superciliar i molar esquerreres i al dors del peu del mateix costat.

—A les nou d'ahir fou curat a la Casa de Socors del Passatge de Colò un noi de 13 anys, nomenat Francesc Perramón, habitant al carrer de l'Abat Cofent, 7, i en l'1.ª d'una ferida greu d'esquerdament de la cama esquerra que li produí un tràvia a la Ronda de Sant Pau.

Després de curat fou portat a casa seva. Del fet se n'ha donat compte al jutjat.

DESGRACIES.—Ha ingressat a l'Hospital Clinic el noi Alfred Molina, de 12 anys, habitant al carrer de Santaló, 148, baixos, qui gronçant-se a un trapec al cim del Tibidabo, ha caigut i s'ha trencat el braç esquerre.

—Va esser curat al dispensari del Teulat, Manel Pastor, de 14 anys, fidejor, per presentat fractura del braç esquerre i gran hematoma, de resultes d'haver caigut de la bicicleta que muntava, tenint la dissort de que passés aleshores un carro i una roda li agafés el braç.

L'accident va ser al carrer d'Espronceda, tocant al d'Alibey.

El pacient, un cop curat, passà al seu domicili, Muntaner, 211.

Els deportes

Ciclisme

El Sport Ciclista Català ha ajornat l'anunciada cursa de demà, per al dia 22, a fi de no restar animada a la cursa de Sabadell.

Al mateix temps ha organitzat una expedició a la dita ciutat, per a donar més increment a la cursa.

Nàutica

Les regates eliminatories de canoes a dotze remers en punta i timoner convocades pel Comitè de Rem del Club del Mar, tindrán lloc al extrem del moll de Barcelona el proper diumenge a les quatre i mitja de la tarda.

El trajecte a recorre: serà de 2.800 metres amb tres virades, corrent-se l'eliminatori amb un sol bot, la canoa «Flor de Neus».

L'equip millor classificat, serà el que representarà al Club de Mar, en la regata «Comentent» que tindrà lloc el dia 29 del corrent.

Yachting

El proper diumenge dia 15, a les 11 del matí es començarà el Club de Mar, la tercera prova de la regata Yacht Alternat, reservada per als yachts de la serie Hispania de dit Club i els del Reial Club Nautic de Barcelona.

NOTICIES

Ha deixat de formar part d'aquesta redacció En Carles Moreno. (Orpheus).

El «Círculo de la Unión Mercantil Hispano Americano» ens prega rectifiquem la gasetilla publicada en l'edició d'ahir dels periódics de Barcelona, anunciant per a avui dissabte una conferència de don Josep de Diego, dedicada a la «Asociación de Periodistas de Barcelona» per haver-se sorprès la bona fe de la premsa, ja que el Círculo ignora per complet quan es refereix a aquest assumpte, lamentant s'ha fet us del nom de tan dignissim conferenciant.

—EL 883 MOBLES. Concell de Cent. 254 entre Aribau i Universitat

Ahir tingué lloc l'inauguració del nou establiment que l'Acadèmia industrial sombrerera ha instal·lat a la Rambla d'Estudis, 2, davant de Beim.

L'establiment constitueix una nova prova del bon gust del seu propietari, a qui desitgem moltes prosperitats en aquesta etapa dels seus negocis.

Demà diumenge, a les nou del matí, tindrà lloc a la Cambra Agrícola de Sant Sadurn de Noya, una conferència sobre «Asociaciones agrícolas» i especialment sobre la constitució d'una destileria d'alcools cooperativa a Martorell. La conferència anirà a càrreg de l'enginyer agrònom i propietari, don Josep M.º Valls.

Sobre el mateix tema, el propi conferenciant donarà una altra conferència a Gelida, el mateix dia, a les 3 de la tarda.

—BRICHES—BERRETS—Aros, 9

ARRIBADA DEL NUNCI.—Tal com vàrem anunciar, ahir matí, a tres quarts de dotze, arribà a San Sebastián, en el ràpid, el Nunci de S. S., monsenyor Ragonessi, que ve a Barcelona per a assistir el diumenge a la consagració del bisbe preconitzat de Vic, doctor don Francesc Muñoz.

Des de Manresa acompanyaren a monsenyor Ragonessi el rector de l'Universitat doctor Carulla, el bisbe de Solsona i el doctor Muñoz.

A l'estació del Nord esperaren al Nunci les autoritats, diverses Comissions religioses i regular públic, del qual formaven part moltes senyores.

Des de l'estació anà el porpat a la Catedral, recorregut el trajecte en un cotxe de l'Ajuntament.

Acompanyant a monsenyor Ragonessi anava l'Alcalde interí senyor Durán i Ventosa.

A la Catedral fou rebut el Nunci baix talam, pel bisbe doctor Reig i el cabild.

Després de cantat un «Te Deum», monsenyor Ragonessi es traslladà al palau del bisbe, on li rendí honors una companyia del regiment de infantaria de Barcelona, amb bandera i música.

Al pati del palau es despedí de les autoritats i després a l'arribar a les habitacions del cabild i d'altres personalitats que l'acompanyaven, retirant-se tot seguit a descansar.

Al palau es celebrà a la tarda una recepció, seguint nombrosos els particulars i representants d'Associacions que acudiren a complimentar a monsenyor Ragonessi.

La desfilada clerical va durar cinc quarts.

ANUNCIS OFICIALS

FOMENT D'OBRES I CONSTRUCCIONS (Societat Anònima)

Acordat pel Concell d'Administració el repartiment de 15 pessetes per acció lliure d'impostos, a compte del dividende corresponent a l'exercici corrent, es participa als senyors Accionistes que, en els dies dels del 18 al 27 d'aquest mes, ambdós inclusiv, i en lo successiu el dijous de cada setmana, no festius, de deu a dotze, se procedirà a la Caixa d'aquesta Societat, Ronda de l'Universitat, 4 principal, al pago de dita quantitat contra el cupó número 26, i a casa dels senyors Fils de J. M.ª Sardà, ban quers; Rambla del Centre, 20, baixos, tots els dies de treball.—Barcelona, 12 d'octubre de 1916.—El Secretari, Tomas Riera i Sanz.

SE COMPREN

MOBLES—PIANOS—

—CAIXES DE CAUDALS

I DEMES OBJECTES—

47 BOQUERIA, 47

DINER en 2.ª hipoteca, modesta, per indivisibles sobre genros, plans, carruatges i tota gasetilla que conviati Rambla Santa Mónica, 4, entressol.

DINER en 1.ª hipoteca i sobre valors desde 1.ª per 100 anyal, en les seves propietats, industrial i comercial, desde 1.ª per 100 al mes.

Diversions públiques

Teatres

Gran Teatre del Liceu

EMPRESA VOLPINI TEMPORADA 1916-17 (Queda obert l'abonament, a l'Administració d'aquest Teatre, d'onze a una del matí, de quatre a set de la tarda i de deu a dotze de la nit).

Als senyors abonats, de les temporades anteriors, se'ls hi reservaran llocs localitats fins el 10 de l'actual, a les onze de la nit.

TEATRE CATALA ROMEA

còmic-dramàtic

RICARD PUGA

PER CAUSES AGENES A LA VOLUNTAD DE L'EMPRESA S'APLACA LA PRESENTACIO DE LA COMPANYIA FINS EL DIJOS, 19 d'octubre

Els poseedors de localitats per a la funció d'inauguració, que devia tenir lloc avui, poden passar per comptadors, de deu a una, de tres a set o de nou a dotze, on els hi seran canviades les localitats, per al propi vinent dijous o els hi serà reintegrat l'import.

Als qui haguessin adquirit localitats per a les funcions del diumenge, els hi serà retornat l'import d'elles.

Dijous, a dos quarts de deu. LA DICHA AGENDA

Dijous, a dos quarts de deu. LA DICHA AGENDA

ABONAMENTS: A dotze tardes de dies festius, que començaran amb la funció del dia 22 d'octubre. A vuit dilluns de Maig, des del 30 dels corrents en avant. Es despatxen, a la Administració, d'onze a una de quatre a set.

Als senyors abonats a la primera sèrie, de la temporada anterior, se'ls hi reservaran llocs localitats, fins el dia 18.

Queden anulats els passes de les temporades anteriors.

TIVOLI! TIVOLI!

LA GUERRA

de l'estranger

Comunicats oficials

DE FRANÇA I BELGICA

COMUNICAT OFICIAL FRANCES

DE LES TRES DE LA TARDA

PARIS, 13

Nit bastant agitada a les dunes bandes del Somme. Les escaramuques i bombardeigs recíprocs han aconseguit en algunes ocasions gran violència al sector de Morval-Bouchavesnes, a Ablaincourt i a Challes.

Aviació.—Un grup franco-britànic de 40 avions han bombardejat les fàbriques de Nauser d'Orendorf, a Neckar. S'han tirat 4.340 kilos de projectils i s'ha constatat la seva arribada als objectius senyalats. Sis avions alemanys han estat abatuts durant les accions entaulades per aquests per a defensar les fàbriques.

COMUNICAT OFICIAL BELGA

PARIS, 13

Ahira darrera hora, a la regió de l'E. de Stuyvenskerke, una patrulla belga va pendre un lloc d'observació de l'enemic, fent presoners als qui l'ocupaven. Els belgues no varen experimentar cap pèrdua.

Durant el dia d'avui, tirs d'artilleria recíprocs, particularment vius a la regió de dixmude i a Steenstraete.

DE RUSSIA

PETROGRAD, 13

Hem rebutjat atacs precedits de emissió de gasos a Iskul i a la vora dreta del Dvina, infligint a l'enemic grans pèrdues.

Hem destruït un pont enemic a Bolduyka.

DE ITALIA

ROMA, 13

Hem rebutjat atacs a Vallarza i al Mont Pasubio, infligint a l'enemic grans pèrdues i prenent un canó a Vano, on perseguim al enemic.

Hem trasbalsat atrinxeraments enemics a Casero-Zebio.

Al Cas, aquest matí hem abortat obstinats atacs enemics contra les posicions conquerides ahir, al E. de Vertobizza.

Aquesta tarda, en nous i violents assalts hem completat i ampliat l'èxit d'ahir, fent 1.771 presoners.

El total de presoners fets al front de Giulio, des del 6 d'agost fins avui, és de 30.881, entre ells 728 oficials.

COMUNICAT OFICIAL ANGLÉS

LONDRES, 13

Aquesta tarda hem atacat els turons que separen el nostre front de la carretera de Capaume a Peronne. La operació que seguix ha donat ja molt bons resultats i ens ha valgut cert nombre de presoners.

Durant la jornada l'enemic ha bombardejat violentment les nostres posicions del N. O. de Le Sars i del N. de Courcellette.

Durant les operacions d'ahir, al S. de l'Ancre varem avançar les nostres línies entre Guendecourt i Les Bouffes, així com al N. O. de Guendecourt. Varem fer més de 150 presoners.

A la nit l'adversari ha atacat les nostres posicions del reduït de Stiff, però ha estat rebutjat.

Les operacions a l'Orient

PARIS, 13

Comunicat oficial francès de l'exèrcit d'Orient:

Les tropes serbes han rebutjat violents contra-atacs i han penetrat al poble de Brod.

Canoneigs i escaramuques en tot el restant del front.

Els nostres avions han tirat bombes a Prilep i Philippopol.

Comunicat oficial rumà

BUCAREST, 13

Entre Buzen i Bian i a Coty hem rebutjat atacs.

En el restant del front duels d'artilleria.

Rectificació ofensiva

PARIS, 13

Es desmenteix formament l'informació de la premsa estrangera, a la que s'ha fet al·lusió a la Cambra dels Comuns, i segons la qual el president del Consell havia indicat que Italia no desistia l'intervenció de Grècia en el conflicte europeu.

El nacionalisme grec

PARIS, 13

Diuen de Salònica que'l poder ex-

cutiu representat per En Venizelos se'n compon per l'almirall Condouriotis i el general Danglis.

El ministeri responsable estarà format per vuit membres.

Se confirma que En Venizelos està decidit a convocar a Salònica les antigues Cambres que foren dissoltes pel rei quan se constituï el Gabinet Skondis.

El rei de Montenegro

PARIS, 13

El rei de Montenegro s'ha instal·lat a Neuille.

Enfermetat contagiosa

PARIS, 13

Els metges de l'Institut Pasteur han estudiat molts casos de icterícia que presentaven alguns soldats del front francès.

De les investigacions que han practicat se dedueix que l'enfermetat és provocada per un paràsit descobert recentment al Japó, que és molt contagiosa.

Mort d'un general anglès

PARIS, 13

Diuen de Londres que a conseqüència de les ferides rebudes en un combat ha mort en el front francès el general anglès Mr. Howell.

Les operacions a la Dobruja

LONDRES, 13

E' corresponent del «Morning Post» comunica, amb data 11, el corrent que els russos, cooperant amb els rumans, a Dobruja se estan obrint ràpidament camí.

ARA QUE L'CENTRE A'EMANY A DOBRUDJA HA SIGUT REBUTJAT AMB MOLT CONSIDERABLES PÈRDUES PER A L'ENEMIC, SE POT ESPERAR AMB CONFIANÇA, PER A DINTRE DE POC TEMPS, ACONTEIXEMENTS IMPORTANTS, JA QUE MACKENSEN TÉ QUE TROBAR REFORÇOS O TÈ QUE RETROCEDIR I RETIRAR-SE DE DOBRUDJA.

Mackensen fracassà al volguer mantenir-se en una estreta llouguet de terrony que tenia 20 milles i ara que les seves forces han disminuït té que defendre un front cada dia major i que ha alcançat una extensió de més de 40 milles. Els rumans i l'admirable marina russa, té el ple domini del Danubi, i pot amb tota seguretat i èxit vedar-ho en qualsevol punt.

Discurs d'En Venizelos

ATENAS, 13

Referent a la acollida amb la que fou honorat Mr. Venizelos a Salònica, diuen els periòdics que la ciutat era adornada en son honor. 65.000 manifestants l'acclamaren quan sortí al balcó del Comitè de Defensa Nacional, des de on pronuncià les paraules següents: Grècia està dividida en dos camps, que es donen les espalles. Nosaltres mirem cap al nord per a salvar la patria; ells treballen per la seva pèrdua. Per lo tant tenim que contar en nosaltres mateixos.

Jo m'he posat al front del moviment, convençut de lograr el meu propòsit. Nosaltres ajudarem nostra aliada la Sèrvia i lluitarem al costat de les potències que ens protegeixen.

El comte de Romanones fins al Palau, confirmant després que el president del Consell marxà aquesta nit a San Sebastián amb el rei.

El dipòsit francès

MADRID, 13

Diu l'«Heraldo».

S'ha dit que el govern otorga el por franc a Barcelona. Així donaven per fet persones autoritzades de les quals recolliem s'ha impressió propia la qual es donà a la publicitat.

Un xic estranya ens va semblar la concessió, enc que no convé, donat l'error amb que ordinàriament es procedeix en relació a la regió de Catalunya.

En efecte, no es tracta de cap concessió, ni de la concessió del por franc que equivaldria ara a una veritable sorpresa per a les regions perjudicades.

Hi havia, sens dubte, una equivocació explicable.

Lo correut és que otorgat ja a Barcelona el dipòsit comercial, s'elements econòmics han demanat la autorització al govern per al consorci que s'estableix per a portar a la pràctica la tal concessió, i el govern ho ha concedit o està a punt de concedir-ho.

Així és t-t.

Les Corts

SENAT

MADRID, 13

Presideix el senyor Garcia Prieto i està en el banc blau el ministre de Gràcia i Justícia senyor Alvarado.

El ministre de GRÀCIA I JUSTÍCIA contesta a un preg que feu en la sessió anterior l'arquebisbe de Tarragona referent a la construcció de una església a Melilla.

Diu que varies corporacions sol·liciten subvenció per a la construcció de dita església, i que's disposa que s'efectuïn les obres en cinc anys, figurant en el pressupost la quantitat necessària, però que això fou rebutjat en les Corts.

Afegeix que no hi ha hagut obstacles en la tramitació de l'expedient i que en el pressupost figuren 100.000 pessetes per a la reparació de temples.

Acaba dient que el Govern estudiarà la forma d'acabar la construcció de dita església.

L'arquebisbe de TARRAGONA agraeix les manifestacions del ministre. Després, l'arquebisbe passa a explicar la interpellació que tenia anunciada referent a la supressió dels mestres de Religió i Moral en les Escoles Normals.

Diu que la Reial ordre de supressió fa notar els primers símptomes de certa campanya que's projecta sobre l'Església.

Censura a don Amali Gimeno per no haver provist d'algunes places en el Tribunal de la Rota.

Diu que's perjudicat per la Reial ordre del ministre d'Instrucció pública han donat els llurs poders a un advocat per a que defensés el seu dret.

Declarà l'ordre que's felicità d'això, perquè ja és hora de que's vegi un ministre a la barra.

Acusa al senyor Burrell de haver talat als preceptes de la Constitució.

Els professors foren creats per decret i han sigut sospesos per Reial ordre.

Afirma que's professors no eren interins, com deia el ministre en la «Gaceta».

Diu que'l senyor Burrell ha tingut certa desatenció amb els prelatos en el nomenament de professors.

El ministre d'INSTRUCCIO PÚBLICA contesta, dient: M'he vist en

la necessitat de incloure aquesta economia en el pressupost.

Afirma que'l professorat era interí.

Protesta de que se'l talsi d'anar contra l'Església.

Vull acabar amb l'actual estat d'enyanca, puix la gent surt plena de vaguetats o entregada a rutines i pessimismes.

El senyor BERGAMIN: Quan vingui a la Cambra el pressupost d'Instrucció pública, parlaré extensament.

Lamenta que el senyor Burrell se entengui en desfer tot quant ell va fer en el ministeri d'Instrucció pública.

Explica les reformes que va fer en les Escoles Normals.

Es dona per acabada la interpellació.

Es passa a l'ordre del dia i es reanua el debat de les reformes militars.

En vista de lo avançat de l'hora, el senyor IZQUIERDO demana que se li reservi la paraula per a demà.

Així es fa i s'aixeca la sessió.

CONGRES

MADRID, 13

Comença a un quart de quatre, presidint el senyor Villanueva i estant en el banc blau el quefe del Govern i el ministre de la Governació.

La Cambra està regularment concorreguda.

El senyor DOMINGO fa la pregunta que tenia anunciada i diu:

Creiem els republicans que's deu plantejar un debat per a determinar la situació de la neutralitat d'Espanya davant la guerra.

Les contingències de la guerra creen noves posicions als pobles neutrals.

El país estranya el silenci del Parlament en aquest assumpte, quan els prohoms polítics fan declaracions fora d'ells.

Els silencis es diuen patriòtics, però solen ésser humiliacions, desviaments i vergonyes patriòtiques.

Precisa debatre la neutralitat, el dia que el Govern senyali, però abans de que es tanquin les Corts.

El comte de ROMANONES: Fins ara no s'ha debatut la neutralitat. S'ha regut patriòtic el silenci i res ocorreix que faci variar les circumstàncies.

La nostra actitud és la mateixa que s'ha seguit des de que la guerra va estallar.

Si els quefes de les minories ho volen el Govern acceptarà un debat decilant la seva responsabilitat sobre les minories. (Bé, bé en la majoria).

El senyor DOMINGO: Suscita el debat sobre la neutralitat el senyor Salvatella una vegada.

No invito, doncs, a discutir en terreny discutit i agotat. La responsabilitat l'acceptem com a gloria.

S. S. necessita ara reposar. Assistirem al debat, si abans de la clausura de les Corts es planteja.

El comte de ROMANONES: Quan s'insinuà el debat en la Cambra, sense que el Govern fes cap indicació, es rebutjà la convenció d'entrar en ell.

Després d'aprobar la tasca econòmica, el Govern veurà si estima convenient acceptar debats sobre la neutralitat.

El senyor RIVAS MATEOS tracta de la crisi obrera i demana que s'actiuï obres públiques, especialment a Cáceres.

El ministre de FOMENT li contesta. Rectifiquen ambdós.

El senyor GONZALEZ VILART al qual el president concedeix la paraula, desistí de parlar, per no estar en la Cambra el ministre de Gràcia i Justícia.

El senyor ARAMBURU s'ocupa de assumptes polítics de la província de Cadix i afirma que aquelles autoritats i els elements polítics d'allí, no estan disposats a talar intrusions caci-quils del comte de los Andes.

El comte de los ANDES interrompé vivament. (Cops de campana).

El senyor ARAMBURU diu que se'n envia un delegat a l'Ajuntament de Alcalá del Valle, que no celebra sessions ni formula pressupostos des de fa tres anys.

El ministre de la GOVERNACIO ofereix enviar-lo.

El comte de los ANDES pretén parlar i el PRESIDENT li diu que ho farà quan li arribi el torn.

El senyor GARCIA GUIJARRO vol cedir la paraula al comte de los Andes, però el PRESIDENT diu que no és reglamentari.

El senyor GARCIA GUIJARRO formula un preg referent a Valencia i demana facilitats per a l'exportació de taronja.

El ministre de FOMENT li contesta. El senyor MORAYTA demana la resolució de l'assumpte de l'extrarradi de Madrid per a resoldre la crisi obrera.

El ministre de Foment li dona explicacions.

Rectifiquen ambdós.

El comte de los ANDES nega les afirmacions del senyor Aramburu.

S'entra a l'ordre del dia i es reanua el debat del projecte de llei per a l'arrendament de les mines d'Almadén.

El senyor LEROUX intervé per a alusions, i diu:

Les reformes econòmiques del senyor Alba mereixen un aplaus per la orientació que inicien.

No estic conforme, no obstant, amb el projecte referent a les mines d'Almadén, ni amb l'actual situació de aquelles mines.

El càlcul en que s'ha fundat el projecte és evidentment erroni. El senyor Alba és víctima d'un complet;

l'han enganyat i ha portat aquest projecte.

Jo aspiro a convence'l de que'l retiri o el modifiqui substancialment.

Si les coses han de seguir com estan, per a que el projecte?

L'arrendament en la forma en que es proposa entregará els obrers a la explotació del contractista.

Per a fomentar la producció de les mines fan falta quatre mil·lions que podrien incloure's en el pressupost extraordinari.

No hi ha prohibit en l'administració de les mines, ni capel at en la direcció, ni satisfacció interior en els obrers.

Disarta l'argament l'orador per a probar aquestes tres afirmacions.

S'han descobert molts filons que se han amagat amb obres de mamposeria.

Els tècnics aconsellen ara al ministre l'arrendament de les mines.

Acaba demanant que's retiri o que's modifiqui substancialment el projecte.

El ministre d'HIENDA: Contestaré al discurs quan se discuteixi l'esmena presentada pel senyor La Cierva.

El senyor BARRIA intervé per alusions, donant gr n amplitud al seu discurs.

El senyor BUGALLAL: Quan vaig ésser ministre d'Hienda vaig tractar de millorar els mitjans de producció.

Me sembla bé el projecte. No sols nostra admiració no està capacitada per a empendre explotacions industrials, sino que també nostra legislació s'oposa a que l'Estat se faci industrial.

Si se manté l'administració per l'Estat, deu prosperar la tendència del senyor Alba d'economisar, sense que per a això s'arribi a explotar demasiat als obrers, sino fent simplement que els obrers treballin.

El ministre d'HIENDA: He oit al senyor Bugallal amb atenció i amb gratitud.

Agrairé al senyor La Cierva que expressi la seva opinió per a que aquestes ta nit pugui la comissió redactar una fórmula.

Terminat el debat de la totalitat, el senyor La Cierva pronuncia un discurs apoiat la seva esmena.

Insisteix en que no hi cab l'arrendament de les mines.

Diu que no fa qüestió tancada el passe a Foment de l'administració de les mines d'Almadén.

El temor a la necessitat de gastar quatre mil·lions per a posar les mines en les degudes condicions, ha fet pensar en l'arrendament per a endossar el desembors al contractista.

Si es produeixen més ampelles que ara, l'Estat deu guardar el estok que no perdria diner al ter-ho així.

Es mostra disposat a arribar a una fórmula que contingui l'esperit de la seva esmena.

Se sospèn el debat i s'aixeca la sessió.

ESTRANGER

L'Argentina

El nou Govern

BUENOS AIRES, 13

Els senyors Hipòlit Irigoyen, president de la República, i Palacio Luna, vis-president, varen prestar ahir jurament ab la solemnitat de costum.

El nou president fou aclamat per la multitud.

Les tropes tributaren els honors de reglament.

A la cerimònia hi assistiren les embaixades especials sud-americanes. L'ordre és complet.

El nou Gabinet ha quedat constituït en la forma següent:

Interior, Ramón Gomez; Negociis estrangers, Carlos Bau; Justícia, Josep Salim; Hisenda, Domingo Salaper; Agricultura, Honorio Puey-Redon; Guerra, Elpidio Gonzalez; Marina, Francisco Alvarez de Toledo.

Estats Units

Incidents d'una vaga

NOVA YORK, 13

La vaga d'obres de la companyia «Standard Oil Bayonne» de Nova Jersey, ha ocasionat greus desordres.

S'han produït violents col·lisions entre la policia i els vaguistes, resultant 4 morts i nombrosos ferits, d'una i altra banda.

Els amotnats han saquejat i incendiat algunes botigues de queviures.

Els magatzems d'oli estan custodiats per la força pública.

Darrera hora

De Barcelona

Contra el Monopoli Funerari

Anit tingué lloc al «Cine Montaña» de la barriada del Clot, un miting contra el Monopoli de les Pomes funebres.

Presidí l'acte el senyor Estartús, el qual concedí la paraula al senyor Balleja.

EN PERE BALIADA

Censura durant els atropells comesos pel Monopoli funerari, lamentant que'l Municipi ampari la actuació del mateix.

Exposa alguns fets darrerament succeïts i acaba demanant que's tingui la necessària energia per a aconseguir el triomf.

EN BORRAS

En representació de la barriada de Sans, parla en Borrás, el qual explica alguns dels actes ocorreguts en aque-

lla barriada, combatent als agents del Monopoli promotores dels mateixos.

Explica com el digne regidor pel districte setè, senyor Arroyos, s'ha posat al costat dels qui combaten el Monopoli concedint l'enterrament de una filla seva als industrials, que no pertencien al servei municipalitzat, sumant-se així a l'esforç dels nostres estimats companys Vila Maríes i Balañà.

EN JOSEP IGLESIAS

En paraules eloqüents també combat aquest orador el Monopoli i defensa l'existència de les funeraries lliures, les quals se troben dintre la legalitat, demostrant-ho el que siguin consentides p

CASA BASTIDA

18 - Passeig de Gracia - 18

Sastreria, Sombrereria, Sabateria i Camiseria

Nostre ideal és facilitar vestir amb la major elegancia i la més incompetent baratura

Sastreria

Trajos fets a la seva mida des de 15 ptes.—Abries fets a la seva mida des de 15 ptes.—Impermeables anglesos, els millors del món, des de 29 ptes.—Confeccionem trajos i abries sobre mida i amb el major luxe, des de 40 ptes.—Ermilles fantasia des de 2'95 ptes.

Sabateria

Sabates classe superior, cameta fantasia, des de 10'95 ptes.—Calçat de les millors fàbriques de Ciutadella, calçat superior, forma ianki i acabat de luxe a 17'95 pessetes.

Sombrereria

Borrells des de 2'95 ptes. i de castor classe superior des de 4'95.—Gorres del país des de 0'60.—Gorres angleses (fetes a Londres) des de 3'95 dtes.

Camiseria

Colls i punys a 0'25 amb el deu per cent.—Camises blanques des de 1'45 ptes.—Camises de color gran moda amb coll, punys i corbata des de 2'95 ptes.—Pijames compost de pantaló i americana des de 4'95 pessetes

Les seccions de *Panyoleria, Bastoneria, Paraigües, Guanteria, Perfumeria, Bisuteria, Corbateria* i *Genres de punt*, están assortides amb grans existencies i a preus de fàbrica

Aquesta casa a més d'obsequiar als clients amb diversos regals i donar cupons de diferents companyies, té en especial interès oferir-los-hi els de la **ESTAMPETA VERDA**, mitjansant els quals s'obtenen terrenys de propietat i a la vegada per cada **dèu pessetes** de compra, regalém un número amb opció a un **XALET** amb deu mil pams, en la **CIUTAT IDEAL** de dita Companyia.

Estem imprimint el **NOU CATALEC**, el qual oferirem, dintre de poc, als nostres clients

BASTIDA - 18 - Passeig de Gracia - 18 - BASTIDA